

גורם אחראי:	רח"ט תכנון כ"א
בתוקף מתאריך:	01.03.2000
ת' עדכון אחרון:	13.11.2025
עמוד מס' 1	מתוך 29 עמודים

נהלי שירות בתי הסוהר	
הפרק:	לימודים והכשרות יסוד
מס' הנוהל:	04-2002

השכלה והכשרה לסוהרים

1. כללי

- 1.1. שירות בתי הסוהר מאפשר לסוהרים לרכוש השכלה, להרחיב השכלה ולהתמקצע בתחומי עיסוקם, מתוך תפיסה כי רכישת השכלה מסייעת להרחבת הדעת של סגל הארגון ולפיתוח אישי ומקצועי של אנשיו.
- 1.2. תחום ההשכלה והלימודים מתנהל במחלקת תכנון ופיתוח כוח אדם המחלקה יכולה לסייע במציאת קורס/השתלמות/לימודים. המחלקה אינה אחראית על תכני הלימוד, וההתנהלות של הסוהרים הלומדים היא באופן עצמאי מול המוסדות.
- 1.3. נוהל זה מתייחס ללימודים והכשרות אשר הסוהר מעוניין לצאת אליהם ביוזמתו או ביוזמת שב"ס.
- 1.4. נוהל זה אינו עוסק בהכשרה מקצועית (יום עיון/השתלמות/קורס), שתבוצע במסגרת שב"ס או מחוץ לו ושהוגדרה ע"י הגורם המקצועי במטה כחיונית למילוי תפקידו של הסוהר כמתחייב מדרישות המשרה ובהתאם למסלול הקידום המקצועי של הסוהר. הכשרות אלה הינן בתחום אחריותה של חטיבת ההדרכה. בקשות להכשרה כאמור יוגשו לחטיבת הדרכה. הכשרות מקצועיות הינן הכשרות ליבה ובהגדרתן הן משימה ארגונית.

2. מטרות

- 2.1. להסדיר את הקריטריונים לזכאות להשתתפות שב"ס בלימודי הסוהרים, לקבוע את היקף ההשתתפות בעלות שכר הלימוד ובשעות היעדרות ולקבוע את מחויבות הסוהר.
- 2.2. לקבוע את אופן פניית הסוהר בבקשה להשתתפות שב"ס בלימודים והליך אישור הבקשה.

3. הגדרות

- 3.1. "ועדת השתלמויות ארצית" – ועדה המתכנסת בשני מועדים בשנת עבודה, ומוסמכת לקבל או לדחות בקשה לסיוע כספי. הועדה כוללת את רמ"ח תכנון ופיתוח כוח אדם (יו"ר הועדה) או נציגו, רח"ט כספים או נציגו וקצין ממחלקת תכנון ופיתוח כוח אדם.
- 3.2. "ועדה מחוזית/אגפית" – ועדה מקדימה לוועדת השתלמויות ארצית, המתכנסת בשני מועדים בשנה קלנדרית, ותפקידה לדון בבקשות לסיוע בלימודים בהתאם לכללים הנהוגים בנוהל זה ולהעביר המלצותיה לוועדת השתלמויות ארצית. הועדה המחוזית מורכבת ממפקד המחוז, קצין מש"א מחוזי או מי מטעמו. הועדה האגפית כוללת את ראש האגף וקצין מש"א אגפי או מי מטעמו.

פרק משנה:	לימודים והכשרות יסוד	נוהל מס':	04-2002
הנהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך:	01.03.2000
		ת' עדכון אחרון:	13.11.2025
		עמוד מס'	2
		מתוך	29
		עמודים	

3.3. מסגרות הלימוד תוך מילוי תפקיד:

3.3.1. השלמת השכלה: לימודים להשלמת תעודת בגרות או מכינה קדם אקדמאית.

3.3.2. לימודי תעודה להכשרה מקצועית החיונית לתפקיד או למקצוע נדרש בשב"ס: הכשרה מקצועית (יום עיון/השתלמות/קורס), שתבוצע מחוץ לשב"ס אשר הפנייה אליה ביוזמת הסוהר ושהוגדרה על ידי הרמ"ח המקצועי הרלוונטי במטה כחיונית למילוי תפקידו של הסוהר כמתחייב מדרישות המשרה ובהתאם למסלול הקידום המקצועי של הסוהר, או שקיים צורך ארגוני גבוה בבעלי מקצוע מסוג זה, בהתאם לקביעת רמ"ח תכנון ופיתוח כוח אדם.

3.3.3. השכלה גבוהה

3.3.3.1. לימודי תעודה (הנדסאי/טכנאי מוסמך).

3.3.3.2. לימודים אקדמיים לתואר ראשון- הרלוונטיים לתפקיד הסוהר או לתפקידים אחרים בארגון.

3.3.3.3. לימודי אקדמיים לתואר שני - הרלוונטיים לתפקיד הסוהר או לתפקידים אחרים בארגון.

3.3.3.4. לימודים אקדמיים לתואר שלישי.

3.3.4. הכשרה מקצועית/ לימודים בזיקה לתפקיד ולארגון:

ימי עיון/השתלמויות/קורסים – לימודים שהוגדרו על ידי הרמ"ח המקצועי הרלוונטי במטה כלימודים שיש בהם כדי לשפר את רמתו המקצועית של העובד ולהעשיר את הידע המקצועי שלו והמגיעים ביוזמת הסוהר.

3.3.5. לימודי העשרה ופיתוח אישי: ימי עיון/קורסים/השתלמויות שלא הוגדרו על ידי הרמ"ח המקצועי הרלוונטי במטה כבעלי זיקה ישירה לתפקיד. לימודים אלו עשויים לכלול תחומי דעת ומיומנויות שיש בהן להרחיב מנעד המיומנויות והידע של הסוהר בשירות ומחוצה לו.

3.4. "אקדמיזציה" – מסלול המיועד לקצינים שעברו בהצלחה קורס קצינים ייעודי, או סוהרים לאחר מרכז הערכה, אשר נמצאו מתאימים לקורס קצינים ייעודי וממתנינים ליציאה לקורס. המסלול מאפשר לימודים אקדמיים לתואר ראשון או שני. סוהרים כמפורט לעיל הזקוקים בנוסף לכך גם להשלמת השכלה, יהיו זכאים לכך.

פרק משנה:	לימודים והכשרות יסוד	נוהל מס':	04-2002
הנהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך:	01.03.2000
		ת' עדכון אחרון:	13.11.2025
		עמוד מס'	3
		מתוך	29
		עמודים	

4. השלמת השכלה: לימודים להשלמת תעודת בגרות או מכינה קדם אקדמאית:

4.1 קריטריונים לזכאות:

4.1.1 וותק ומסלול שירות

4.1.1.1 סוהרים מתחום הביטחון (בתנאי שעברו קורס סוהרים בהצלחה) או המנהלה יוכלו להגיש בקשה (כמפורט להלן בסעיף 13) להשלמת השכלה רק לאחר שחלפו 12 חודשים מיום גיוסם לשירות קבע בשב"ס.

4.1.1.2 סוהרים אשר שרתו שירות חובה בשב"ס, וגויסו לשירות קבע תוך שנתיים מיום שחרורם, יוכלו להגיש בקשה להשלמת השכלה לאחר קבלת חוות הדעת התקופתית הראשונה.

4.1.1.3 סוהרים במעמד סמ"ז שכינהו בתפקיד לפחות שנה אחת יוכלו להגיש בקשה ללימודים להשלמת תעודת בגרות או מכינה קדם אקדמאית, בכפוף לתנאים הבאים:

א. שמירה על רצף תעסוקה במעבר מסטטוס סמ"ז לסטטוס סוהר קבע.

ב. המלצת מפקד בדרגת גנ"מ על תפקודו בחצי שנה האחרונה.

ג. התחייבות מפקד בנושא סימון תקן עבור גיוסו לקבע של הסמ"ז, בטווח של 12 חודשים מיום הגשת הבקשה.

ד. הצהרת נכונות הסמ"ז להתגייס לקבע.

ה. חתימת סמ"ז על נספח ד' – התחייבות הלומד.

4.1.1.4 קצינים מנהליים אשר לא השלימו בגרות יוכלו להגיש בקשה בהתאם, לאחר סיום קורס קצינים בהצלחה ובתנאי שנכתבה לגביהם לפחות חו"ד תקופתית אחת. קצינים מנהליים שטרם שולבו בקורס קצינים עקב אילוצי מערכת יוכלו להגיש בקשה לאחר שנכתבה לגביהם לפחות חוות דעת תקופתית.

4.1.1.5 קצינים ייעודיים יהיו זכאים להשלמת השכלה. כך גם סוהרים אשר נמצאו מתאימים לקצונה וממתינים לקורס קצינים, בכפוף להתחייבותם ליציאה לקורס קצינים והמשך שירות כמפורט בסעיף 12.

4.1.1.6 למרות האמור לעיל, סוהרים אשר שירתו בעבר שנתיים ומעלה בשירות קבע בצה"ל, בכוחות הביטחון, במשטרת ישראל או סוהרים אשר יש להם ותק ישים של שנתיים ומעלה מחוץ לשב"ס, תוכר תקופת עבודתם זו כשוות ערך לוותק בשב"ס של עד שנתיים, בהתאם לאישור שיועבר ע"י ק. מש"א יחידתי.

4.1.2 היקף משרה

היקף המשרה המהווה תנאי לבקשה הוא חצי משרה לפחות. לסוהר שאינו מועסק במשרה מלאה, ניתן יהיה לאשר השתתפות בשכר לימוד ולא בשעות היעדרות.

4.1.3 המלצות

4.1.3.1 סוהרים וקצינים מנהליים: נדרשת המלצת מפקד היחידה ומפקד ממונה ברמת סממ"ז/רח"ט אשר תתבסס על הערכה תקופתית אחת לפחות בציון חוות דעת "שלא

פרק משנה:	לימודים והכשרות יסוד	נוהל מס':	04-2002
הנהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך:	01.03.2000
		ת' עדכון אחרון:	13.11.2025
		עמוד מס'	4
		מתוך	29
		עמודים	

יפחת מ"תואם את דרישות התפקיד 3". כמו כן יש לציין דינים משמעותיים שנערכו בשנתיים האחרונות בלבד. המליץ מפקד היחידה לאשר הבקשה, זו תועבר באמצעות קצין מש"א לרמת המפקד הממונה, כמפורט בסעיף 14 בנוהל. אם מפקד היחידה או המפקד הממונה לא המליצו לאשר לסוהר יציאה ללימודים עליהם לנמק את החלטתם. באחריות ק. מש"א יחידתי לעדכן את הסוהר, לסרוק החומר בתיקו האישי של הסוהר ובכך לסיים את הטיפול בבקשה.

4.2. זכאות שעות היעדרות

4.2.1. סוהרים וקצינים שזכאותם להשלמת השכלה הוכרה, יהיו זכאים לשעות היעדרות כמפורט להלן:

4.2.1.1. סוהרי בטחון שנמצאו מתאימים לקורס קצינים וממתיינים ליציאה לקק"צ ייעודי וכן קצינים ייעודיים (מסלול אקדמיזציה) יהיו זכאים להיעדרות של 9 ימי עבודה לכל תקופת הלימודים ו- 3 ימי בחינה.

4.2.1.2. סוהרי משמרת העומדים בקריטריונים יהיו זכאים ל- 6 ימי עבודה לכל תקופת הלימודים ו- 3 ימי בחינה.

4.2.1.3. קצינים מנהלים ונגדים עובדי יום יהיו זכאים ל- 9 ימי עבודה לכל תקופת הלימודים ו- 3 ימי בחינה.

4.2.2. היעדרות לצרכי לימודים מעבר לשעות שפורטו לעיל, יהיו על חשבון ימי החופשה של הסוהר. באחריותו של הסוהר לוודא כי לזכותו ימי חופשה לשם השלמת הלימודים.

4.3. השתתפות שב"ס בשכר לימוד

4.3.1. נגדים וקצינים העומדים בקריטריונים זכאים לסיוע של עד 4,000 ₪ למכינה / השלמת בגרות. ועדת השתלמויות ארצית תחליט על גובה ההשתתפות לאחר בדיקת הקבלות שהוגשו בוועדה.

4.3.2. אקדמיזציה – סוהרי בטחון שנמצאו מתאימים לקורס קצינים וממתיינים ליציאה לקק"צ ייעודי וכן קצינים ייעודיים: החזר מלוא עלות שכ"ל ובכל מקרה לא יותר מ- 9,000 ₪ עבור מכינה או השלמת בגרות לכל תקופת הלימודים. בהשלמת בגרות תהיה השתתפות של לא יותר מ 4,000 ₪ לכל מקצוע ולא יותר מ 9,000 ₪ בסך הכל.

4.3.3. ההחזר הכספי שיינתן יהיה בגין הוצאות שכר לימוד בלבד ולא בגין הוצאות נלוות כגון שמירה, אבטחה, אגודות וכד'.

4.4. כללים ומנהלות

4.4.1. משך הזכאות: מאישור הבקשה עומדות לרשות הסוהר תקופה של עד שנתיים לממש את הזכאות לימי ההיעדרות. למען הסר ספק, הזכאות ניתנת פעם אחת בלבד. דהיינו: מכסת הימים להיעדרות היא אחת גם אם הלימודים ימשכו מעבר לשנתיים. לעניין החזר ההוצאות, במידה והסוהר לא יממש את זכאותו להחזר ההוצאות בשנת הלימודים הראשונה, החזר

פרק משנה:	לימודים והכשרות יסוד	נוהל מס':	04-2002
הנהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך:	01.03.2000
		ת' עדכון אחרון:	13.11.2025
		עמוד מס'	5
		מתוך	29
		עמודים	

ההוצאות בשנה השנייה יהיה תלוי בתקציב, ובכפוף להגשת בקשה של הסוהר.

4.4.2. מדרג סמכויות החלטה: לעניין קצינים ייעודיים וסוהרי ביטחון שנמצאו מתאימים לקורס קצינים וממתיינים ליציאה לקק"צ ייעודי (מסלול אקדמיזציה) – האישור יהיה בהתאם לכללים הכתובים בסעיפים 4.2.1.1 ו-4.3.2. נגדים וקצינים מנהליים כמפורט בסעיף 4.1.3.1 המעוניינים להשלים בגרות או מכינה ייבחרו בוועדה המחוזית מות שעות ההיעדרות תהיה כמפורט בסעיף 4.2.

4.4.3. התחייבות הסוהר: כמפורט להלן בסעיף 12.

4.4.4. מסגרות הלימוד: שב"ס אינו אחראי על מסגרות הלימוד. באחריות הסוהר לוודא כי מוסד הלימודים מוכר לצורך לימודי מכינה או השלמת בגרויות.

5. לימודי תעודה להכשרה מקצועית חיונית לתפקיד או למקצוע נדרש בשב"ס

5.1. קריטריונים לזכאות

5.1.1. ותק ומסלול שירות

5.1.1.1. סוהר או קצין יוכל להגיש בקשה להכשרה מקצועית החיונית לתפקיד או למקצוע

נדרש בשב"ס לאחר שחלפו 3 שנים מיום גיוסו לשירות קבע בשב"ס.

5.1.1.2. למרות האמור לעיל, לסוהרים אשר שירתו בעבר שנתיים ומעלה בשירות קבע בצה"ל, בכוחות הביטחון, במשטרת ישראל או לסוהרים אשר יש להם ותק ישים של שנתיים ומעלה מחוץ לשב"ס, תוכר תקופת עבודתם זו כשוות ערך לוותק בשב"ס של עד שנתיים, בהתאם לאישור שיועבר על ידי ק. מש"א יחידתי ויהיה עליו להשלים שנת שרות נוספת על מנת לממש את הזכאות.

5.1.1.3. במקרים מיוחדים בהם ייקבע על ידי הרמ"ח המקצועי הרלוונטי במטה קיים צורך דחוף בהכשרה, ניתן יהיה לבחון בקשות גם בוותק קצר יותר.

5.1.2. היקף משרה

היקף המשרה המהווה תנאי לבקשה הוא חצי משרה לפחות. לסוהר שאינו מועסק במשרה מלאה, ניתן לאשר השתתפות בשכר לימוד ולא בשעות היעדרות.

5.1.3. המלצות

5.1.3.1. יש לצרף הצהרה מהגורם המקצועי במחוז/אגף וכן מהגורם המקצועי הבכיר במטה המעידה על הצורך בהכשרה.

5.1.3.2. המלצת מפקד היחידה ומפקד ממונה ברמת סממ"ז/רח"ט אשר תתבסס על שתי הערכות תקופתיות אחרונות מהשנתיים האחרונות בציון חוות דעת שלא יפחת מ"תואם את דרישות התפקיד 1". כמו כן יש לציין דינים משמעתיים שנערכו בשנתיים האחרונות בלבד. המליץ מפקד היחידה לאשר הבקשה, זו תועבר באמצעות קצין מש"א לרמת המפקד הממונה, כמפורט בסעיף 13 בנהל. אם מפקד היחידה או המפקד הממונה לא המליצו לאשר לסוהר יציאה ללימודים עליהם לנמק את

פרק משנה:	לימודים והכשרות יסוד	נוהל מס':	04-2002
הנהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך:	01.03.2000
		ת' עדכון אחרון:	13.11.2025
		עמוד מס'	6
		מתוך	29
		עמודים	

החלטתם. באחריות ק. מש"א יחידתי לעדכן את הסוהר ולסרוק החומר בתיקו האישי.

5.1.3.3. על הסוהר המבקש ללמוד להביא אישור וסימוכין לכך שמדובר במוסד לימודים מוכר בתחום המקצועי הרלוונטי.

5.1.4. שעות היעדרות

בהכשרה מקצועית המוכרת כהכשרה מקצועית החיונית לתפקיד יאושרו כל ימי ההיעדרות כימי עבודה.

5.1.5. השתתפות שב"ס בשכר לימוד

5.1.5.1. להכשרה מקצועית הנחשבת כהכשרה חיונית לתפקיד השתתפות שב"ס תהיה עד 100% מהוצאות שכ"ל הלימוד ששילם הסוהר או עד ל-15 אלף ₪ לכל היותר, הנמוך מבניהם, וזאת בכפוף לתקציב במועד התכנסות ועדת ההשתלמויות הארצית.

5.1.5.2. ההחלטה הסופית בכל שנה על גובה ההשתתפות תתקבל בוועדת ההשתלמויות הארצית רק לאחר בחינת כלל הבקשות במועד הבדיקה.

5.1.6. כללים ומנהלות

5.1.6.1. משך הזכאות: מאישור הבקשה עומדים לרשות הסוהר 12 חודשים לממש את הזכאות לשעות ההיעדרות ולהחזר ההוצאות.

5.1.6.2. מדרג סמכויות החלטה: ועדת ההשתלמויות במחוז/אגף תבחן המלצות המפקדים והמלצת הגורם המקצועי במחוז/אגף. גובה ההשתתפות בשכר הלימוד ייקבע על ידי ועדת ההשתלמויות הארצית.

5.1.6.3. התחייבות הסוהר: התחייבות ל-3 שנות שירות כמפורט בסעיף 12. במקצוע שרכש וזאת מיום שיבוצו לתפקיד במקצוע שרכש, ובלבד שהשיבוץ בוצע עד 12 חודשים מיום שסיים את לימודיו והתייצב לשירות. ככל שלא נמצא לסוהר שיבוץ בפרק זמן של 12 חודשים, התחייבותו ל-3 שנות שירות תימנה מתום 12 החודשים כאמור.

פרק משנה:	לימודים והכשרות יסוד	נוהל מס':	04-2002
הנוהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך:	01.03.2000
		ת' עדכון אחרון:	13.11.2025
		עמוד מס'	7
		מתוך	29
		עמודים	

6. השכלה גבוהה – תואר ראשון ולימודי תעודה (הנדסאי/טכנאי מוסמך)

הכללים החלים לפי פרק זה מתייחסים ללימודי תואר ראשון במוסד אקדמי מוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה, או לימודי הנדסאי/טכנאי המוכרים על ידי המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית.

6.1. קריטריונים לזכאות

6.1.1. ותק ומסלול שירות

6.1.1.1. סוהר יוכל להגיש בקשה ללימודי תואר ראשון / לימודי תעודה לאחר שחלפו 12

חודשים מיום גיוסו לשירות קבע בשב"ס, לאחר סיום קורס סוהרים בהצלחה ובתנאי שנכתבה לגביו לפחות חוות דעת תקופתית אחת. סוהר מתחום המנהלה בשב"ס יוכל להגיש בקשה לאחר קבלת חוות דעת תקופתית אחת.

6.1.1.2. סוהר שהשלים שירות חובה בשב"ס, וגויס לשב"ס תוך שנתיים מיום שחרורו, יוכל להגיש בקשה ללימודי תואר ראשון / לימודי תעודה לאחר קבלת חוות דעת תקופתית ראשונה.

6.1.1.3. סוהר במעמד סמ"ז שכהן בתפקיד לפחות שנה אחת יוכל להגיש בקשה ללימודי תואר ראשון בכפוף לתנאים הבאים:

א. שמירה על רצף תעסוקה במעבר מסטטוס סמ"ז לסטטוס סוהר קבע.

ב. המלצת מפקד בדרגת גנ"מ על תפקודו בחצי שנה האחרונה.

ג. התחייבות מפקד בנושא סימון תקן עבור גיוסו לקבע של הסמ"ז, בטווח של 12 חודשים מיום הגשת הבקשה.

ד. הצהרת נכונות הסמ"ז להתגייס לקבע.

ה. חתימת סמ"ז על נספח ד' – התחייבות הלומד.

6.1.1.4. קצינים מנהליים ללא תואר ראשון יוכלו להגיש בקשה ללימודי תואר ראשון לאחר סיום קורס קצינים בהצלחה, ובתנאי שנכתבה לגביהם חוות דעת תקופתית אחת. קצינים מנהליים שטרם שולבו בקורס קצינים עקב אילוצי מערכת יוכלו להגיש בקשה לאחר שנכתבה לגביהם לפחות חוות דעת תקופתית אחת.

6.1.1.5. מסלול אקדמיזציה

6.1.1.5.1. קצינים ייעודיים יהיו זכאים ללימודי תואר ראשון לאחר סיום קורס הקצינים.

6.1.1.5.2. סוהרי ביטחון שנמצאו מתאימים לקורס קצינים וממתינים ליציאה לקק"צ ייעודי זכאים ללימודי תואר ראשון ובתנאי שתקופת ההמתנה לקורס מאפשרת תחילת לימודים. בכל מקרה, לא תאושר דחיית קק"צ לטובת לימודים.

6.1.1.5.3. קצין שלמד במסגרת השלמת השכלה, יהיה זכאי גם ללימודי תואר

פרק משנה:	לימודים והכשרות יסוד	נוהל מס':	04-2002
הנהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך:	01.03.2000
		ת' עדכון אחרון:	13.11.2025
		עמוד מס'	8
		מתוך	29
		עמודים	

ראשון ובתנאי שציון חוות הדעת התקופתית האחרונה שקיבל טרם הרישום ללימודים לא יפחת מ"תואם את דרישות התפקיד 1".

6.1.1.6. למרות האמור לעיל, סוהרים אשר שירתו בעבר שנתיים ומעלה בשירות קבע בצה"ל, בכוחות הביטחון, במשטרת ישראל או סוהרים אשר יש להם ותק ישים של שנתיים ומעלה מחוץ לשב"ס, תוכר תקופת עבודתם זו כשוות ערך לוותק בשב"ס של עד שנתיים, בהתאם לאישור שיועבר ע"י ק. מש"א יחידתי.

6.1.1.7. קצינים ייעודיים שעברו לשב"ס מגופי ביטחון מקבילים וממתינים להשלמת קק"צ ייעודי של שב"ס יהיו זכאים ללימודים במסלול האקדמיזציה לאחר קבלת חוות דעת תקופתית אחת, או לאחר 6 חודשים לפחות בשירות.

6.1.2. היקף משרה

היקף המשרה המהווה תנאי לבקשה הוא חצי משרה לפחות. לסוהר שאינו מועסק במשרה מלאה, ניתן לאשר השתתפות בשכר לימוד ולא בשעות היעדרות.

6.2. המלצות, מכסות ותחומי לימוד

6.2.1. סוהרי בטחון/מנהלה וכן קצינים מנהליים ללא תואר ראשון: המלצות מפקד היחידה ומפקד ממונה ברמת סממ"ז/רח"ט אשר תתבסס על הערכה תקופתית אחת מהשנתיים האחרונות בציון שלא יפחת מ"תואם את דרישות התפקיד 2". כמו כן, יש לציין דינים משמעתיים שנערכו בשנתיים האחרונות בלבד. המליץ מפקד היחידה לאשר הבקשה, זו תועבר באמצעות קצין מש"א לרמת המפקד הממונה כמפורט בסעיף 13 בנוהל. אם מפקד היחידה או המפקד הממונה לא המליצו לאשר לסוהר יציאה ללימודים, עליהם לנמק את החלטתם. באחריות ק. מש"א יחידתי לעדכן את הסוהר ולסרוק החומר בתיקו האישי של הסוהר.

6.2.2. כמות הלומדים שתאושר בהתאם לסעיף 6.2.1 לא תעלה על 10% מסך הפוטנציאל של מחוז/אגף/יחידת נחשון. כמות זו אינה כוללת את הלומדים העונים לקריטריונים בסעיף 6.1.1.6, 6.1.1.4.

6.2.3. קצינים וסוהרים במסלול אקדמיזציה זכאים ללימודים ואינם נדרשים להמלצה מיוחדת.

6.2.4. תחומי הלימוד: הלימודים לתואר ראשון יוכרו אם הם רלוונטיים לתפקיד אותו מבצע הסוהר/הקצין או לתפקידים אחרים בארגון, כגון מזרחנות, מדעי החברה, ניהול, משאבי אנוש, לוגיסטיקה, משפטים, מדעי המחשב, קרימינולוגיה, חדשנות או כל מקצוע אחר שיוגדר רלוונטי על ידי רמ"ח תכנון ופיתוח כוח אדם. יובהר, כי אין באמור כדי לקבוע כי התואר ישים לצורך שכר. ישימות לצורך שכר תיקבע בהתאם להוראות ניהל 02-4002 – "דירוגי שכר והשכלה ישימה". באחריות הסוהר/ הקצין לבחון ישימות טרם תחילת הלימודים.

6.2.5. לימודי תואר ראשון למקצוע נדרש בשב"ס: ישנם תפקידים בשב"ס אשר ישנו קושי באיתור וגיוס מועמדים לתחום. תפקידים אלו יוגדרו מעת לעת על ידי רמ"ח תכנון ופיתוח כוח אדם. במקרה זה תיידרש המלצת הרח"ט המקצועי הרלוונטי במטה בתחום אותו מעוניין הסוהר ללמוד. לסוהרים המעוניינים ומסוגלים להשתלב במקצועות הלימוד הללו תיבחן האפשרות

פרק משנה:	לימודים והכשרות יסוד	נוהל מס':	04-2002
הנהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך:	01.03.2000
		ת' עדכון אחרון:	13.11.2025
		עמוד מס' 9 מתוך 29 עמודים	

למתן תנאים מועדפים כנגד התחייבות לשרת בשב"ס בתחום הרלוונטי ללימודים, כמפורט בסעיף 12. באם מדובר במקצוע בתפקיד קצונה, יחויב הסוהר במעבר מרכז הערכה לקצונה טרם שיבוץ בתפקיד. סוהרים שלומדים תואר ראשון במקצוע נדרש, נדרשים לקבל המלצת הרמ"ח המקצועי הרלוונטי במטה. בחירת הלומדים תיעשה בוועדה המחוזית בהשתתפות הגורם המקצועי הבכיר במחוז/אגף. גובה ההשתתפות ייקבע ע"י ועדת ההשתלמויות הארצית.

6.2.6. יאושרו לימודים רק במוסדות שאושרו על ידי המועצה להשכלה גבוהה. באחריות הסוהר לבדוק האם המוסד והלימודים אושרו על ידי המועצה להשכלה גבוהה. שב"ס אינו אחראי לתכני הלימודים במוסדות האקדמיים, התנהלותם, ההסמכה הניתנת על ידם וההכרה בשקילות הלימודים לתואר אקדמי ככל שהיא נדרשת. עצם מתן הסיוע לא יחייב את שב"ס להעניק זכויות הנובעות מההשכלה האקדמית כגון: קידום, תגמול כספי והתמחות. זכויות אלו יקבעו על ידי הגורמים המוסמכים לכך בשב"ס בהתאם לכללים שיהיו נהוגים בארגון במועד הרלוונטי.

6.3. שעות היעדרות

6.3.1. סוהרי ביטחון ומנהלה העומדים בקריטריונים יהיו זכאים להיעדרות של 13 ימי עבודה בשנת לימודים לעובדי יום ו-4 ימי בחינה. לסוהרי משמרת - 9 ימי עבודה, ו-2 ימי בחינה בשנה. ככל שנדרשת היעדרות של חלקי ימים, תחושב ההיעדרות לפי שעות העבודה הנהוגות לעובדי יום או לעובדי משמרת (שעות משמרת מלאה), בהתאם לאופן ההעסקה.

6.3.2. אקדמיזציה - קצינים וסוהרי ביטחון שנמצאו מתאימים לקורס קצינים וממתינים ליציאה לקק"צ ייעודי יהיו זכאים להיעדרות של 84 ימי עבודה ו-18 ימי בחינה לכל התואר. קצינים וסוהרים אשר החלו לימודים טרם קבלה לקק"צ יהיו זכאים להשלמת החלק היחסי שנותר להם ללימודים במסגרת האקדמיזציה.

6.3.3. קצינים שאינם בוגרי קק"צ ייעודי יהיו זכאים להיעדרות של 17 ימי עבודה לשנת לימודים, כולל ימי בחינות.

6.3.4. סוהרים וקצינים הלומדים במקצוע נדרש בשב"ס יהיו זכאים ל-17 ימי לימוד לשנת לימודים, כולל ימי בחינה ולא כולל ימי פרקטיקום בשב"ס (אם יידרשו).

6.3.5. מימוש שעות ההיעדרות מדי שנה כמפורט בסעיף 6.3 מוגבלת ל-4 שני"ל אקדמאיות לכל היותר. גובה ההשתתפות בשכ"ל מחושב לפי 3 שני"ל (6 סמסטרים). אם ימשיך הסוהר ללמוד מעבר ל-3 שנים, יוכל לקבל הכרה בשעות ההיעדרות לשנה נוספת, אך לא יהיה זכאי להשתתפות נוספת בשכר. במידה והלימודים יהיו ברצף של 3 סמסטרים בשנה, תחושב הזכאות לשעות ההיעדרות באופן יחסי. על הסוהר להביא אסמכתא למסגרת לימודים זו מהמוסד בו לומד. אם יתחיל הסוהר את שנת הלימודים בסמסטר ב', תחושב הזכאות לשנת העבודה באופן יחסי. אם יפסיק הסוהר את לימודיו מסיבה כלשהי ורציפות הלימוד תיפגע, עליו להעביר פניה בדבר למחלקת תכנון ופיתוח כוח אדם ובקשה להקפאת הזכאות.

6.3.6. היעדרות לצרכי לימודים מעבר לשעות שפורטו לעיל, יהיו על חשבון ימי החופשה של הסוהר.

פרק משנה: לימודים והכשרות יסוד		נוהל מס': 04-2002	
הנהל: השכלה והכשרה לסוהרים		בתוקף מתאריך: 01.03.2000	
		ת' עדכון אחרון: 13.11.2025	
		עמוד מס' 10	מתוך 29 עמודים

באחריותו של הסוהר לוודא כי לזכותו ימי חופשה לשם השלמת הלימודים.

6.4. השתתפות שב"ס בשכר לימוד

6.4.1. ועדת השתלמויות ארצית תחליט על גובה ההשתתפות לאחר בדיקת כלל הבקשות במועד הבדיקה ובכפוף למגבלות התקציב ולסדר העדיפות הארגוני. תינתן עדיפות לסוהרים מתחום הביטחון (לרבות לוחמי נחשון, יחידת צור, מצדה, דרור, מעוז, כת"ר, ימ"ז, איסוף מודיעין, ברקאי ומשגב). בקביעת גובה ההשתתפות תהיה התחשבות בצינוני חוות הדעת התקופתיות. ככלל, מפתח הסיוע הנו כדלקמן:

א. משמרת + לוחמי נחשון ויחידות מיוחדות – סיוע בגובה של עד 7,000 ₪ לכל שנת לימודים. 7,500 ₪ למצטייני חו"ד (ראוי לציון מיוחד).

ב. עובד יום – סיוע בגובה של 6,000 ₪ לכל שנת לימודים. 6,500 ₪ למצטייני חו"ד (ראוי לציון מיוחד).

6.4.2. אקדמיזציה - קצינים ייעודיים וסוהרי ביטחון שנמצאו מתאימים לקורס קצינים וממתינים ליציאה לקק"צ ייעודי: מלוא עלות שכר הלימוד האוניברסיטאי עד 12 אש"ח לשנת לימודים אקדמאית. הזכאות היא ל- 3 שנות לימוד בלבד, או 18 אש"ח לשנה כאשר הלימודים לתואר מתקיימים ב- 6 סמסטרים בשנתיים. קצינים וסוהרים אשר החלו לימודים לפני שהתקבלו לקק"צ יהיו זכאים להשלמת החלק היחסי שנותר להם ללימודים במסגרת האקדמיזציה.

6.4.3. ההחזר הכספי הוא כנגד שכר לימוד בלבד ולא להוצאות נלוות כגון שמירה, אבטחה, אגודות וכד'.

6.5. מסלול מצוינות ללימודי תואר ראשון עבור נגדים מהמגזר המנהלי:

מסלול זה מהווה מנוף לעידוד מצוינות ולרכישת השכלה גבוהה, בקרב נגדים מהמגזר המנהלי.

6.5.1 קריטריונים לזכאות:

6.5.1.1 ותק ומסלול שירות:

מפקד ימליץ על נגד מהמגזר המנהלי לקבלת סיוע בלימודי תואר ראשון במסלול זה, לאחר שחלפו 5 שנים מיום גיוסו של הנגד לשירות קבע בשב"ס, ובתנאי שנכתבה לגביו לפחות 2 חוות דעת תקופתיות.

6.5.1.2 היקף משרה :

היקף המשרה המהווה תנאי למסלול זה הוא משרה מלאה.

6.5.1.3 המלצות ומכסות :

נגדים מהמגזר המנהלי ללא תואר ראשון: המלצת מפקד היחידה ומפקד ממונה ברמת סממ"ז/רח"ט אשר תתבסס על 2 הערכות תקופתיות מהשנתיים האחרונות בציון של "עולה על דרישות התפקיד 1" ומעלה, ללא בעיות משמעת.

ההקצאות למסלול זה הן שנתיות: 1 לכל מחוז, 1 מכל אגף (לרבות יועמ"ש), 1 יחידות הנציב, 1 יחידת נחשון. במידה ולא מוצתה המכסה השנתית במסגרת ועדת ההשתלמויות הראשונה בכל שנה קלנדרית, ניתן יהיה לממשה בוועדה הבאה. נדגיש כי וועדת ההשתלמויות השנייה בכל שנה קלנדרית דנה בסיוע עבור סמסטר ב' וקיץ בלבד.

פרק משנה: לימודים והכשרות יסוד		נוהל מס': 04-2002	
הנוהל: השכלה והכשרה לסוהרים		בתוקף מתאריך: 01.03.2000	
		ת' עדכון אחרון: 13.11.2025	
		עמוד מס' 11	מתוך 29 עמודים

6.5.1.4 שעות היעדרות :

נגדים מהמגזר המנהלי שהומלצו ע"י המפקדים לקבלת סיוע במסלול זה יהיו זכאים להיעדרות של 84 ימי עבודה ו-18 ימי בחינה לכל התואר.

6.5.1.5 השתתפות שב"ס בשכר לימוד :

סיוע של עד 12 אש"ח לשנת לימודים אקדמאית. הזכאות היא ל-3 שנות לימוד בלבד או 18 אש"ח לשנה כאשר הלימודים לתואר מתקיימים ב-6 סמסטרים בשנתיים. ההחזר הכספי הוא כנגד שכר לימוד בלבד ולא להוצאות נלוות כגון שמירה, אבטחה, אגודות וכד'.

6.6 כללים ומנהלות

6.6.1. מדרג סמכויות החלטה: נגדים וקצינים המעוניינים בלימודי תואר ראשון ייבחרו בוועדה המחוזית על ידי המחוז על פי המכסות שנקבעו. כמות שעות ההיעדרות היא כקבוע בנוהל.

6.6.2. קצינים ייעודיים וסוהרי ביטחון שנמצאו מתאימים לקורס קצינים וממתינים ליציאה לקק"צ ייעודי (אקדמיזציה) יהיו זכאים לקבוע בנוהל.

6.6.3. התחייבות הלומד: כמפורט בסעיף 12.

6.6.4. סוהר שקיבל סיוע משב"ס בהיעדרות משעות עבודה ו/או בהחזר שכ"ל, אך נכשל בקורס או בלימודים שבהם נטל חלק, או שלא סיים לימודי תואר ראשון תוך תקופה של עד 6 שנים מתחילת הלימודים, יחויב בהחזר של 75% מהשתתפות שב"ס בעלות שכר הלימוד על פי הכללים הנהוגים בהוראות החשכ"ל. ימי היעדרות מהעבודה אשר אושרו לסוהר כאמור ונוצלו לצורך זה ייזקפו לחובתו במניין ימי החופשה השנתית. אם הפסיק את לימודיו לפני שעמד בהצלחה בבחינות הגמר, או אם לימודיו הופסקו על ידי אגף משאבי אנוש בגין התנהגות בלתי הולמת, יידרש להשיב את מלוא סכום ההשתתפות בשכר לימוד ויחויב במלוא השעות אותן ניצל. למען הסר ספק, האמור לעיל יחול גם על סוהרים אשר למדו במסגרת הכללים המפורטים עבור אקדמיזציה טרם יציאה לקק"צ ולא סיימו את קורס הקצינים בהצלחה.

6.6.5. סעיף 6.5.4 לעיל לא יחול במקרים:

6.6.5.1. כאשר הסוהר ילמד את הקורס בשנית על חשבוננו, וללא סיוע שב"ס, ובלבד שיסיימו

בהצלחה (עד שנתיים לאחר סיום לימודיו).

6.6.5.2. כאשר לימודיו הופסקו עקב צורכי הארגון.

7. השכלה גבוהה – תואר שני

7.1 קריטריונים לזכאות

7.1.1 ותק ומסלול שירות

7.1.1.1. סוהר יוכל להגיש בקשה ללימודי תואר שני לאחר שחלפו 12 חודשים מיום גיוסו

לשירות קבע בשב"ס, ולאחר סיום קורס סוהרים בהצלחה ובתנאי שנכתבה לגביו

פרק משנה: לימודים והכשרות יסוד		נוהל מס': 04-2002	
הנוהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך: 01.03.2000	
		ת' עדכון אחרון: 13.11.2025	
		עמוד מס' 12	מתוך 29 עמודים

חוות דעת תקופתית אחת. סוהר מתחום המנהלה אשר לא ביצע קורס סוהרים שבס"ס יוכל להגיש בקשה לאחר קבלת חוות דעת תקופתית אחת ..

7.1.1.2. מסלול אקדמיזציה - קצינים ייעודיים יהיו זכאים ללימודי תואר שני לאחר סיום קורס הקצינים ובתנאי שהתחילו את הקורס כאשר הם בעלי תואר ראשון (ניתן לממש את זכויות האקדמיזציה פעם אחת בלבד עבור תואר ראשון או עבור תואר שני). במקרים מיוחדים תשקול ועדת ההשתלמויות השתתפות באקדמיזציה לתואר שני עבור קצינים אשר זכו להשתתפות של שנה אחת בלבד, לכל היותר, באקדמיזציה שב"ס.

7.1.1.3. סוהרי ביטחון שנמצאו מתאימים לקורס קצינים וממתינים ליציאה לקק"צ ייעודי יהיו זכאים ללימודי תואר שני ובתנאי שתקופת ההמתנה לקורס מאפשרת תחילת לימודים. בכל מקרה, לא תאושר דחיית קק"צ לטובת לימודים.

7.1.1.4. למרות האמור לעיל, סוהרים אשר שירתו בעבר שנתיים ומעלה בשירות קבע בצה"ל, בכוחות הביטחון, במשטרת ישראל או סוהרים אשר יש להם ותק ישים של שנתיים ומעלה מחוץ לשב"ס, תוכר תקופת עבודתם זו כשוות ערך לוותק בשב"ס של עד שנתיים, בהתאם לאישור שיועבר ע"י ק. מש"א יחידתי.

7.1.1.5. קצינים ייעודיים שעברו לשב"ס מגופי בטחון מקבילים וממתינים להשלמת קק"צ ייעודי של שב"ס והם בעלי תואר ראשון, יהיו זכאים ללימודי תואר שני במסלול האקדמיזציה לאחר שנכתבה לגביהם חוות דעת תקופתית אחת או לאחר 12 חודשים לפחות בשירות.

7.1.2. היקף משרה

היקף המשרה המהווה תנאי ללימודי תואר שני הוא משרה מלאה בלבד.

7.2. המלצות, מכסות ותחומי לימוד

7.2.1. נדרשת המלצת מפקד היחידה ומפקד ממונה ברמת סממ"ז/רח"ט אשר תתבסס על חוות דעת תקופתית אחת מהשנתיים האחרונות בציון שלא יפחת מ"עולה על דרישות התפקיד 1". כמו כן, יש לציין דינים משמעותיים שנערכו בשנתיים האחרונות בלבד. המליץ מפקד היחידה לאשר הבקשה, זו תועבר באמצעות קצין מש"א למפקד הממונה, כמפורט בסעיף 13 בנוהל. אם מפקד היחידה או המפקד הממונה לא המליצו לאשר לסוהר יציאה ללימודים עליהם לנמק את החלטתם. באחריות ק. מש"א יחידתי לעדכן את הסוהר ולסרוק החומר בתיקו האישי של הסוהר.

7.2.2. כמות הלומדים לתואר שני, בהתאם לסעיף 7.2.1, לא תעלה על 10% מסך הפוטנציאל בכל מחוז/אגף/יחידת נחשון. כמות זו אינה כוללת את הלומדים העונים לקריטריונים בסעיפים 7.2.3, 7.1.1.5, 7.1.1.4.

7.2.3. יובהר, כי אין באמור כדי לקבוע כי התואר ישים לצורך שכר. ישימות לצורך שכר תיקבע

פרק משנה: לימודים והכשרות יסוד		נוהל מס': 04-2002	
הנוהל: השכלה והכשרה לסוהרים		בתוקף מתאריך: 01.03.2000	
		ת' עדכון אחרון: 13.11.2025	
		עמוד מס' 13	מתוך 29 עמודים

בהתאם להוראות נהל 02-4002 "דירוגי שכר והשכלה ישימה". באחריות הסוהר לבחון ישימות התואר טרם תחילת הלימודים.

7.2.4. יאושרו לימודים רק במוסדות שאושרו ע"י המועצה להשכלה גבוהה. באחריות הסוהר המבקש ללמוד, לבדוק האם המוסד והלימודים אושרו ע"י המועצה להשכלה גבוהה. שב"ס אינו אחראי לתכני הלימודים במוסדות האקדמיים, התנהלותם, ההסמכה הניתנת על ידם וההכרה בשקילות הלימודים לתואר אקדמי ככל שהיא נדרשת. עצם מתן הסיוע לא יחייב את שב"ס להעניק זכויות הנובעות מההשכלה האקדמית כגון: קידום, תגמול כספי והתמחות. זכויות אלו יקבעו על ידי הגורמים המוסמכים לכך בשב"ס בהתאם לכללים שיהיו נהוגים בארגון במועד הרלוונטי.

7.3. שעות היעדרות

7.3.1. ההשתתפות לכל העומדים בקריטריונים: 120 שעות בשנת לימודים אקדמאית (2 סמסטרים בשנה) כולל ימי בחינות.

7.3.2. משך מימוש שעות ההיעדרות היא ל- 3 שני"ל אקדמאיות. גובה ההשתתפות בשכ"ל מחושב לפי 2 שני"ל (4 סמסטרים). באם ימשיך הסוהר ללמוד מעבר לשנתיים, יוכל לקבל הכרה בשעות ההיעדרות לשנה נוספת אך לא יהיה זכאי להשתתפות נוספת בשכר. במידה והלימודים יהיו ברצף של 3 סמסטרים בשנה, תחושב הזכאות לשעות ההיעדרות באופן יחסי. באם יפסיק הסוהר את לימודיו מסיבה כלשהי ורציפות הלימוד תיפגע, עליו להעביר פניה בדבר למחלקת תכנון פיתוח כוח אדם ובקשה להקפאת הזכאות.

7.3.3. היעדרות לצרכי לימודים מעבר לשעות שפורטו לעיל, יהיו על חשבון ימי החופשה של הסוהר. באחריותו של הסוהר לוודא כי לזכותו ימי חופשה לשם השלמת הלימודים.

7.3.4. במסלול הכולל עבודת תיזה ניתן יהיה לאשר שנה נוספת לטובת סיום התיזה. בשנה זו ההיעדרות תאושר בהיקף של 50 שעות שנתיות.

7.4. השתתפות שב"ס בשכר לימוד

7.4.1. כלל הלומדים העומדים בקריטריונים זכאים לסיוע של עד 3,000 ₪ לכל שנת לימוד.

7.4.2. קצינים מצטיינים מחוז/ אגף - מתוך כלל הסוהרים שקיבלו אישור ללימודי תואר שני בכל מחוז / אגף תאושר השתתפות במימון הוצאות הלימוד בהיקף של עד 4,000 ₪ לשנת לימודים האקדמאית, על פי ההקצאה הבאה: 1 לכל אגף, 1 ליחידות הנציב + יחידות הסגן, 1 לאגף מבצעים, 3 למחוז צפון, 3 למחוז דרום, 4 למחוז מרכז. האישור יינתן בתנאי שלקצין 2 חוות דעת תקופתיות בשנתיים האחרונות בציון שלא יפחת מ"עולה על דרישות התפקיד 2", בעדיפות לקצינים עד דרגת ר/כ כולל. הזכאות הנה ל- 2 שנות לימוד בלבד. למסלולים מקוצרים תינתן השתתפות בהתאמה. על הועדה המחוזית לציין בהמלצתה את הקצינים המומלצים על ידה להשתתפות זו.

7.4.3. אקדמיזציה - קצינים ייעודיים וסוהרי ביטחון שנמצאו מתאימים לקורס קצינים וממתינים

פרק משנה: לימודים והכשרות יסוד		נוהל מס': 04-2002
הנוהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך: 01.03.2000
		ת' עדכון אחרון: 13.11.2025
		עמוד מס' 14 מתוך 29 עמודים

ליציאה לקק"צ ייעודי והם בעלי תואר ראשון: עד 6,000 ש"ח לשנת לימודים אקדמית. הזכאות הנה ל- 2 שנות לימוד בלבד. למסלולים מקוצרים תינתן השתתפות בהתאמה.

7.4.4. ההחזר הכספי שיינתן יהיה בגין הוצאות שכר לימוד בלבד ולא בגין הוצאות נלוות כגון שמירה, אבטחה, אגודות וכד'.

7.5 כללים ומנהלות

7.5.1. מדרג סמכויות החלטה: קצינים ייעודיים וסוהרי ביטחון שנמצאו מתאימים לקורס קצינים וממתנינים ליציאה לקק"צ ייעודי (אקדמיזציה) – האישור הוא אוטומטי על פי הכללים הכתובים בנוהל זה. נגדים וקצינים המעוניינים בלימודי תואר שני ייבחרו בוועדה המחוזית על ידי המחוז על פי המכסות שנקבעו. כמות שעות ההיעדרות היא כקבוע בנוהל. גובה ההשתתפות ייקבע על ידי ועדת ההשתלמויות הארצית.

7.5.2. התחייבות הלומד: כמפורט בסעיף 12.

7.5.3. סוהר שקיבל סיוע משב"ס בשעות היעדרות ו/או בהחזר שכ"ל, אך נכשל בקורס או בלימודים שבהם נטל חלק, או שלא סיים לימודי תואר שני תוך תקופה של עד 5 שנים מתחילת הלימודים, יחויב בהחזר של 75% מהשתתפות שב"ס בעלות שכר הלימוד על פי הכללים הנהוגים בהוראות החשכ"ל. ימי ההיעדרות מהעבודה אשר אושרו לסוהר כאמור ונוצלו לצורך זה ייזקפו לחובתו במניין ימי חופשה השנתית. אם הפסיק את לימודיו לפני שעמד בהצלחה בבחינות הגמר, או אם לימודיו הופסקו על ידי אגף משאבי אנוש בגין התנהגות בלתי הולמת, יידרש להשיב את מלוא סכום ההשתתפות בשכר לימוד ויחויב במלוא השעות אותן ניצל. למען הסר ספק, האמור לעיל יחול גם על סוהרים אשר למדו במסגרת הכללים המפורטים עבור אקדמיזציה טרם יציאה לקק"צ ולא סיימו את קורס הקצינים בהצלחה.

7.5.4. סעיף 7.5.3 לעיל לא יחול במקרים:

- 7.5.4.1. כאשר הסוהר ילמד את הקורס בשנית על חשבונו, וללא סיוע שב"ס, ובלבד שיסיימו בהצלחה (עד שנתיים לאחר סיום לימודיו).
- 7.5.4.2. כאשר לימודיו הופסקו עקב צורכי הארגון.

8. השכלה גבוהה - תואר שלישי

8.1 קריטריונים לזכאות:

8.1.1 ותק

- 8.1.1.1. סוהר יוכל להגיש בקשה ללימודי תואר שלישי לאחר שחלפו 4 שנים מיום גיוסו לשירות קבע בשב"ס, ובתנאי שנכתבו לגביו לפחות שלוש חוות דעת תקופתיות. מקרים חריגים יובאו לבחינתה של רמ"ח תכנון ופיתוח כוח אדם.
- 8.1.1.2. למרות האמור לעיל, לסוהרים אשר שירתו בעבר שנתיים ומעלה בשירות קבע בצה"ל, בכוחות הביטחון, במשטרת ישראל או לסוהרים אשר יש להם ותק ישים של

פרק משנה: לימודים והכשרות יסוד		נוהל מס': 04-2002	
הנהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך: 01.03.2000	
		ת' עדכון אחרון: 13.11.2025	
		עמוד מס' 15	מתוך 29 עמודים

שנתיים ומעלה מחוץ לשב"ס, תוכר תקופת עבודתם זו כשוות ערך לוותק בשב"ס של עד שנתיים, בהתאם לאישור שיועבר על ידי ק. מש"א יחידתי.

8.1.2. היקף משרה

היקף המשרה המהווה תנאי ללימודי תואר שלישי הוא משרה מלאה בלבד.

8.2. המלצות ותחומי לימוד

8.2.1. על מגיש הבקשה ללימודי תואר שלישי להיות בעל תואר שני מכל תחום שהוא ממוסד מוכר, ולהיות מוגדר ע"י הממונים כבעל פוטנציאל לקידום מקצועי (יש לציין זאת במפורש בהמלצת המפקד). נדרשת המלצת מפקד היחידה ומפקד ממונה ברמת סממ"ז/רח"ט אשר תתבסס על שתי חוות דעת תקופתיות מהשנתיים האחרונות בציון שלא יפחת מ"עולה על דרישות התפקיד 1". כמו כן יש לציין דינים משמעותיים שנערכו בשנתיים האחרונות בלבד. המליץ מפקד היחידה לאשר הבקשה, זו תועבר באמצעות קצין מש"א לרמת המפקד הממונה, כמפורט בסעיף 13 בנוהל. אם מפקד היחידה או המפקד הממונה לא המליצו לאשר לסוהר יציאה ללימודים עליהם לנמק את החלטתם. באחריות ק. מש"א יחידתי לעדכן את הסוהר, לסרוק החומר בתיקו האישי של הסוהר.

8.2.2. כמות הסוהרים הלומדים לתואר שלישי אינה נכללת במכסת הסוהרים לומדים לתארים ראשון ושני, וניתן לאשר לימודי תואר שלישי לסוהרים העומדים בקריטריונים ללא הגבלה.

8.2.3. תחומי הלימוד: הלימודים יוכרו אם הם רלוונטיים לארגון וכאשר יש בהם כדי לתרום תרומה לשדה המחקר הרחב הנוגע לתחומי העשייה של שירות בתי הסוהר ובהם: עולם הכליאה, ניהול משאבי אנוש, קרימינולוגיה, מדעי המדינה, מזרחנות, פשיעה, מדעי החברה, משפט וחברה, חדשנות ועוד.

8.2.4. על הסוהר לעמוד בכללים המפורטים בפקודת נציבות 01.08.00 – "ביצוע מחקרים בשירות בתי הסוהר".

8.2.5. ללימודי התואר השלישי יאושרו לימודים רק במוסדות מחקר ישראליים או מוסדות אקדמיים בחו"ל שאושרו על ידי המועצה להשכלה גבוהה. באחריות הסוהר המבקש ללמוד, לבדוק האם המוסד והלימודים אושרו על ידי המועצה להשכלה גבוהה. שב"ס אינו אחראי לתכני הלימודים במוסדות האקדמיים, התנהלותם, ההסמכה הניתנת על ידם וההכרה בשקילות הלימודים לתואר אקדמי ככל שהיא נדרשת. עצם מתן הסיוע לא יחייב את שב"ס להעניק זכויות הנובעות מההשכלה האקדמית כגון: קידום, תגמול כספי והתמחות. זכויות אלו יקבעו על ידי הגורמים המוסמכים לכך בשב"ס בהתאם לכללים שיהיו נהוגים בארגון במועד הרלוונטי.

8.3. שעות היעדרות

8.3.1. השתתפות של 80 שעות בשנת לימודים אקדמית הכוללת קורסים והרצאות (2 סמסטרים בשנה), כולל ימי בחינות. בשנה שבה מתבצע המחקר ללא השתתפות בקורסים אקדמיים יינתנו 60 שעות נוספות.

8.3.2. מימוש שעות ההיעדרות היא ל- 4 שני"ל אקדמאיות. באם מסיבה כלשהי יש הפסקה של

פרק משנה:	לימודים והכשרות יסוד	נוהל מס':	04-2002
הנהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך:	01.03.2000
		ת' עדכון אחרון:	13.11.2025
		עמוד מס'	16
		מתוך	29
		עמודים	

הלימודים / עיכוב במחקר, ניתן להגיש בקשה מחודשת ומנומקת. באם יפסיק הסוהר את לימודיו מסיבה כלשהי ורציפות הלימוד תיפגע, עליו להעביר פניה בדבר למחלקת תכנון ופיתוח כוח אדם ובקשה להקפאת הזכאות.

8.3.3. היעדרות לצרכי לימודים מעבר לשעות שפורטו לעיל, יהיו על חשבון ימי החופשה של הסוהר. באחריותו של הסוהר לוודא כי לזכותו ימי חופשה לשם השלמת הלימודים.

8.4. השתתפות שב"ס בשכר לימוד

8.4.1. שב"ס אינו משתתף בהוצאות שכר לימוד לתואר שלישי או בהוצאות כלשהן ששילם הסוהר בגין לימודיו. יחד עם זאת, על הלומד להציג אישורי תשלום עבור לימודים.

8.4.2. באפשרות ענף מחקר בשב"ס להעניק מלגות מטעמו לחוקרים בתואר שלישי על פי מדיניות וקריטריונים המתעדכנים מעת לעת. אין באמור בסעיף זה כדי לחייב את ענף מחקר במימון כלשהו.

8.5. כללים ומנהלות

8.5.1. מדרג סמכויות החלטה: אישור ללימודי תואר שלישי יינתן על ידי הועדה המחוזית/אגפית. ההחלטה על המועמדים שאושרה בקשתם תועבר לועדת ההשתלמויות הארצית לבחינת העמידה בכללים תיעוד ומעקב.

8.5.2. התחייבות הלומד: כמפורט בסעיף 12.

8.5.3. סוהר שקיבל סיוע משב"ס בהיעדרות משעות עבודה, אך נכשל בקורס או בלימודים שבהם נטל חלק, או שלא סיים לימודי תואר שלישי תוך תקופה של עד 6 שנים מתחילת הלימודים, לא יוכל לקבל סיוע נוסף. ימי ההיעדרות מהעבודה אשר אושרו לסוהר ונוצלו לצורך זה ייזקפו לחובתו במניין ימי החופשה השנתית.

9. הכשרה מקצועית / לימודים בזיקה לתפקיד

9.1. קריטריונים לזכאות

9.1.1. ותק

9.1.1.1. סוהר או קצין יוכל להגיש בקשה להכשרה מקצועית/לימודים בזיקה לתפקיד לאחר שחלפו 3 שנים מיום גיוסו לסוהר קבע בשב"ס.

9.1.1.2. למרות האמור לעיל לסוהרים אשר שירתו בעבר שנתיים ומעלה בשירות קבע בצה"ל, בכוחות הביטחון, במשטרת ישראל או לסוהרים אשר יש להם ותק ישים של שנתיים ומעלה מחוץ לשב"ס, תוכר תקופת עבודתם זו כשוות ערך לוותק בשב"ס של עד שנתיים, בהתאם לאישור שיועבר על ידי ק. מש"א יחידתי.

9.1.2. היקף משרה

היקף המשרה המהווה תנאי לבקשה הוא חצי משרה לפחות. לסוהר שאינו מועסק במשרה מלאה, ניתן יהיה לאשר השתתפות בשכר לימוד ולא בשעות היעדרות.

פרק משנה:	לימודים והכשרות יסוד	נוהל מס':	04-2002
הנוהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך:	01.03.2000
		ת' עדכון אחרון:	13.11.2025
		עמוד מס'	17
		מתוך	29
		עמודים	

9.2. המלצות, מכסות ותחומי לימוד

9.2.1. להכשרה מקצועית /לימודים בזיקה לתפקיד יש לצרף הצהרה מהגורם המקצועי במחוז/אגף וכן מהגורם המקצועי במטה המעידה על הצורך בהכשרה.

9.2.2. המלצת מפקד היחידה ומפקד ממונה ברמת סממ"ז/רח"ט אשר תתבסס על שתי חוות דעת תקופתיות מהשנתיים האחרונות בציון שלא יפחת מ"תואם את דרישות התפקיד 2", . כמו כן יש לציין דינים משמעותיים שנערכו בשנתיים האחרונות בלבד. המליץ מפקד היחידה לאשר הבקשה, זו תועבר באמצעות קצין מש"א לרמת המפקד הממונה, כמפורט בסעיף 13 בנוהל. אם מפקד היחידה או המפקד הממונה לא המליצו לאשר לסוהר יציאה ללימודים עליהם לנמק את החלטתם. באחריות ק. מש"א יחידתי לעדכן את הסוהר, לסרוק החומר בתיקו האישי של הסוהר ובכך לסיים את הטיפול בבקשה.

9.2.3. כמות הלומדים לא תעלה על 10% מהפוטנציאל מכל מחוז/אגף. במידה וגורם מקצועי מעוניין לקיים השתלמויות מקצועיות מטעמו, יכללו הללו תחת "הכשרה מקצועית מטעם הארגון" כמפורט בסעיף 1.4 ולא יימנו על הקצאה זו.

9.2.4. בנוסף, בסמכות ראש אגף האסיר לאשר לעד 5 ראשי תחום טו"ש מיחידות השטח לצאת ללימודים בזיקה לתפקיד במכסה נפרדת.

9.3. שעות היעדרות

בהכשרה מקצועית/לימודים בזיקה לתפקיד יוכרו עד 60 שעות לימוד.

9.4. השתתפות שב"ס בשכר לימוד

להכשרה מקצועית/לימודים בזיקה לתפקיד השתתפות שב"ס תהיה עד 75% מהוצאות שכ"ל ששילם הסוהר, בכפוף לתקציב במועד התכנסות ועדת ההשתלמויות הארצית, רק לאחר בחינת כלל הבקשות במועד הבדיקה. היקף ההשתתפות יבחן בכל שנה מחדש.

9.5. כללים ומנהלות

9.5.1. משך הזכאות: מאישור הבקשה עומדים לרשות הסוהר 12 חודשים לממש את הזכאות לשעות ההיעדרות ולהשתתפות בשכר לימוד. למען הסר ספק, הזכאות ניתנת פעם אחת בלבד.

9.5.2. מדרג סמכויות החלטה: ועדת ההשתלמויות במחוז תבחן המלצות המפקדים והמלצת הגורם המקצועי במחוז. גובה ההשתתפות בהוצאות שכר הלימוד ייקבע על ידי ועדת ההשתלמויות הארצית.

9.5.3. התחייבות הלומד: התחייבות הלומד כמפורט בסעיף 12.

פרק משנה:	לימודים והכשרות יסוד	נוהל מס':	04-2002
הנהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך:	01.03.2000
		ת' עדכון אחרון:	13.11.2025
		עמוד מס'	18
		מתוך	29
		עמודים	

10. לימודי העשרה ופיתוח אישי

פרק זה מטרתו לעודד למידה, העצמה, התפתחות אישית והגברת הזיקה בין העובד לארגון מעבר לתפקיד הספציפי אותו מבצע, לעודד מצוינות, לצמצם שחיקה ולסייע בשימור סגל. היוזמה ללימודים יכולה לבוא מהסוהר או ממפקדו כחלק מתגמול מצוינות ועידוד התפתחות אישית של הסוהר. מחלקת תכנון ופיתוח כוח אדם יכולה לסייע במציאת קורסים, השתלמויות ומסלולי לימוד רלוונטיים. במסלול זה ניתן יהיה לקבוע זכאות לסוהר או קצין טרם קביעת מסגרת הלימודים הסופית, אך על איש הסגל להגיש בקשה לוועדה לאחר שבחר את תחום הלימודים בהתאם לסעיפים שיפורטו להלן. הלומדים במסלול זה יתווספו למאגר שיתוף ידע ומיומנויות ארגוני וניתן יהיה להשתמש ביכולות שרכשו לטובת הארגון / היחידה, ככל ויעל הצורך.

10.1 קריטריונים לזכאות

10.1.1 ותק

10.1.1.1. ניתן להגיש בקשה ללימודים להעשרה ופיתוח אישי עבור נגדים מצטיינים העונים

על המפורט בסעיף 10.3.1 להלן החל מסיום השנה ה-8 לשירותם.

10.1.1.2. ניתן להגיש בקשה ללימודים להעשרה ופיתוח אישי עבור קצינים מצטיינים

העונים על המפורט בסעיף 10.3.1 להלן החל מסיום השנה ה-5 לשירותם. תינתן

עדיפות לקצינים עד דרגת רב כלאי כולל.

10.1.1.3. למרות האמור לעיל, לסוהרים אשר שירתו בעבר שנתיים ומעלה בשירות קבע

בצה"ל, בכוחות הביטחון, במשטרת ישראל או לסוהרים אשר יש להם ותק ישים

של שנתיים ומעלה מחוץ לשב"ס, תוכר תקופת עבודתם זו כשוות ערך לוותק

בשב"ס של עד שנתיים, בהתאם לאישור שיועבר על ידי ק. מש"א יחידתי.

10.1.1.4. ניתן להגיש בקשה ללימודים להעשרה ופיתוח אישי עבור נגדים ותיקים העונים

על המפורט בסעיף 10.3.2 להלן, בותק של 15 שנים בשב"ס ויתרת שירות של 3

שנים לפחות.

10.1.1.5. ניתן להגיש בקשה ללימודים להעשרה ופיתוח אישי עבור קצינים וותיקים בדרגות

כלאי ורב כלאי העונים על המפורט בסעיף 10.3.2 להלן, בותק של 10 שנים לפחות

בדרגתם ויתרת שירות של 3 שנים לפחות.

10.2 היקף משרה

היקף המשרה המהווה תנאי לבקשה הוא משרה מלאה.

10.3 המלצות, מכסות ותחומי לימוד

10.3.1. לנגדים וקצינים מצטיינים (עד דרגת ר"כ) יש לצרף המלצת מפקד היחידה ומפקד ממונה

ברמת סממ"ז/רח"ט אשר תתבסס על שתי חוות דעת תקופתיות מהשנתיים האחרונות

בציון שלא יפחת מ"עולה על דרישות התפקיד 3". כמו כן, יש לציין דיונים משמעותיים אם

נערכו בשנתיים האחרונות בלבד.

04-2002	נוהל מס':	לימודים והכשרות יסוד	פרק משנה:
01.03.2000	בתוקף מתאריך:	השכלה והכשרה לסוהרים	הנוהל:
13.11.2025	ת' עדכון אחרון:		
עמוד מס' 19	מתוך 29 עמודים		

- 10.3.2. יאושרו לימודים אשר יש בהם כדי לשפר את רמת המקצועיות והתפקוד של הסוהר / הקצין בתפקידו בארגון ולתרום להתפתחותו האישית. על תחום הלימוד לתרום תרומה ליחידה /לארגון, ובתנאי שאין בתחום הלימוד משום פגיעה בחוק או בערכי שב"ס.
- 10.3.3. על המפקד הישיר לציין בנימוקי מפקד היחידה בטופס ההגשה לוועדה המחוזית את רלוונטיות התחום הנלמד ותרומתו הפוטנציאלית לארגון או ליחידה. הוועדה תאשר אך ורק תחומים שיגובו ברציונל רלוונטי של המפקד שיסביר את התרומה לארגון / ליחידה.
- 10.3.4. ללימודים במסלול זה לנגדים וקצינים ותיקים (עד דרגת ר"כ) יש לצרף המלצת מפקד היחידה ומפקד ממונה ברמת סממ"ז/רח"ט אשר תתבסס על שתי חוות דעת תקופתיות מהשנתיים האחרונות בציון שלא יפחת מ "תואם את דרישות התפקיד 3", ל. כמו כן יש לציין דינים משמעתיים אם נערכו בשנתיים האחרונות בלבד.
- 10.3.5. כמות הסוהרים הלומדים אינה כלולה ב 10% של לומדי השכלה גבוהה. ההקצאות לתחום זה הינן שנתיות, וכמפורט להלן:
- 10.3.5.1. נגדים (מצטיינים ותיקים): 1 לכל אגף, 4 לנחשון, 7 למחוז צפון, 8 למחוז דרום ו-10 למחוז מרכז.
- 10.3.5.2. קצינים (מצטיינים ותיקים): 1 לכל אגף, 1 לנחשון, 3 למחוז צפון, 3 למחוז דרום, 4 למחוז מרכז.
- 10.3.6. במידה ולא מוצתה המכסה השנתית במסגרת ועדת ההשתלמויות הראשונה בכל שנה קלנדרית, ניתן יהיה לממשה בוועדה הבאה.
- 10.3.7. היה ובמהלך התקופה המאושרת ללימודים יחולו שינויים בתכני או במסגרת הלימוד, יגיש הסוהר בקשה מנומקת למפקדו, בקשה זו תועבר ע"י קצין מ"שא יחידתי לבחינת רמ"ח תכנון ופיתוח כוח אדם ותיבחן באופן פרטני.

10.4. שעות היעדרות

בלימודים להעשרה ופיתוח אישי יאושרו עד 50 שעות היעדרות.

10.5. השתתפות שב"ס בשכר לימוד

- 10.5.1. ההשתתפות בשכר הלימוד תהיה עד 4,000 ₪, בכפוף לתקציב ועדת ההשתלמויות הארצית במועד הבדיקה.
- 10.5.2. תשלום בגין לימודים במסלול העשרה ופיתוח אישי ייעשה מול המוסד הלימודי אך ורק לאחר אישור הוועדה הנציבותית.
- 10.5.3. במעמד הוועדה יאושר סכום עקרוני – המשך הטיפול בבקשה ייעשה ע"י קצין המש"א היחידתי למול גורמי החשבות לאישור הקבלות ובכפוף לקורס ולהשתתפות שיאושרו לאיש הסגל במעמד הוועדה.
- 10.5.4. ההחלטה הסופית בכל שנה על גובה ההשתתפות תתקבל בוועדת ההשתלמויות הארצית רק

04-2002	נוהל מס':	לימודים והכשרות יסוד	פרק משנה:
01.03.2000	בתוקף מתאריך:	השכלה והכשרה לסוהרים	הנוהל:
13.11.2025	ת' עדכון אחרון:		
עמוד מס' 20	מתוך 29 עמודים		

לאחר בחינת כלל הבקשות במועד הבדיקה. היקף ההשתתפות יבחן בכל שנה מחדש.

10.6. **מסלול פיתוח אישי לבכירים :** קצינים מדרגת סג"ד ומעלה בעלי ותק של שנה לפחות יוכלו להגיש בקשה בכפוף לאישור מפקדים, לסיוע חד פעמי ללימודים בתחום הפיתוח האישי, שיש בהם כדי לתרום לארגון ואשר לא מופיעים בתכניות הפיתוח הארגוניות. הסיוע יהיה בהיקף של עד 50 שעות היעדרות ועד 4,000 ₪, על פי ההקצאה הבאה: 1 לכל אגף, 1 יחידות הנציב + סגן, 1 למחוז צפון, 1 למחוז דרום, 1 למחוז מרכז. המכסה שתאושר לא תעלה על 10 בשנה.

10.7. כללים ומנהלות

10.7.1. משך הזכאות: מאישור הבקשה עומדות לרשות הסוהר שנת עבודה לממש את הזכאות לשעות ההיעדרות ולהחזר ההוצאות. למען הסר ספק, הזכאות ניתנת פעם אחת בלבד.

10.7.2. מדרג סמכויות החלטה: מפקד היחידה ימליץ על מועמדים המתאימים להליך של פיתוח אישי העונים על הכללים האמורים בסעיף 10.1. ההמלצות תועברנה עד לסוף חודש אוקטובר, במקביל להליכי הגשת בקשות ללימודים במסלולים האחרים המפורטים בנהל זה.

10.7.3. ועדת ההשתלמויות במחוז תבחן המלצות המפקדים גובה ההשתתפות בשכר הלימוד ייקבע על ידי ועדת ההשתלמויות הארצית.

10.7.4. התחייבות הלומד: התחייבות הלומד מפורט בסעיף 12.

10.7.5. מסגרות הלימוד: שב"ס אינו אחראי על מסגרות הלימוד. באחריות הסוהר לוודא כי המוסד בו לומד מוכר על ידי הגורם המקצועי המוסמך להכשרה זו. הנושא ייבדק במסגרת ועדת ההשתלמויות.

11. כללים ומנהלות: כללי

11.1. הרישום ללימודים הוא עצמאי. האחריות על קיום האישורים והמסמכים הנלווים היא על הסוהר ועליו לרכז אצלו את כלל האישורים לגבי הלימודים ובהם: תכנית הלימוד, אישור על תשלום, קבלות, מועדי בחינות, תקפות מוסד הלימודים ועוד. לא יינתנו אישורי היעדרות והשתתפות בהוצאות לימוד ללא הוכחת הנדרש במסמכים רשמיים.

11.2. כאמור, אין באישור הלימודים משום אישור ישימות לשכר. ככל שקיים ספק בנוגע לישימות תחום הלימודים לשכר, באחריות הסוהר להתייעץ עם גורמי ענף תש"ג בטרם ביצוע הרישום ללימודים ובכפוף לנוהל השכלה ישימה מס' 02-4002.

11.3. על הסוהרים להם אושרה היעדרות, יחולו ההוראות שלהלן:

11.3.1. יש להגיש תכנית לימודים וצפי היעדרויות. כל יציאה ללימודים תהיה בידוע הממונה הישיר והממונה המקצועי.

11.3.2. לימודים ביום שאינו יום עבודה או בשעות שאינן שעות העבודה הקבועות, אינם מזכים בפגרה. האישור יתייחס רק לימי/שעות העבודה הקבועים מראש. לימודים ביום פגרה לא

פרק משנה:	לימודים והכשרות יסוד	נוהל מס':	04-2002
הנוהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך:	01.03.2000
		ת' עדכון אחרון:	13.11.2025
		עמוד מס'	21
		מתוך	29
		עמודים	

יזכו הסוהר בשעות היעדרות.

11.3.3. בתקופת הבחינות ניתן לשנות את ימי ההיעדרות, בתיאום עם הממונה, תוך עמידה במכסת השעות שאושרה.

11.3.4. הניכוי יבוצע בכפוף לניצול הימים בפועל.

11.4. יודגש, כי בסמכות מפקד היחידה, לאור צורך מבצעי, להורות על התייצבותו ביחידה של הלומד בכל עת, גם אם על חשבון לימודיו ו/או בחינות.

11.5. לסוהרים הלומדים במסגרת האוניברסיטה הפתוחה יינתנו שעות בהתאם לתוכנית הלימודים שתוצג.

11.6. בהיעדרות ממשמרת מלאה, ייחשבו מלוא שעות המשמרת במניין שעות ההיעדרות. ככל שהסוהר יגיע במהלך המשמרת מהלימודים לעבודה, ייגרעו ממכסתו רק השעות בהן נעדר.

11.7. לימודי כפל תואר

לא יאושרו לימודים לתואר אקדמי ראשון לבעלי תואר אקדמי (בעלי תעודות טכנאי/הנדסאי לא יחשבו כבעלי תואר אקדמי). באחריות ק. מש"א יחידתי לבדוק השכלתו העל-תיכונית של הסוהר ולציין זאת בטופס הגשת הבקשה. כך גם לגבי הבקשות ללימודי תואר שני: לא יאושרו בקשות ללימודים של בעלי תואר שני. עם זאת, היה והסוהר הגיע לשב"ס כשהוא בוגר תואר ראשון / שני בתואר שאינו ישים כלל, יוכל הסוהר להגיש בקשה לוועדת ההשתלמויות, וזאת בתנאי שהתואר הראשון / שני יהיו ישימים לדש"מ. הועדה תבחן את מידת ההשתתפות בשעות ובהחזר הוצאות לימוד בכפוף לאילוצי המחוץ/אגף והתקציב.

11.8. איסור כפל מימון

לא תינתן השתתפות בשכר לימוד על ידי שב"ס במקרים בהם הלומד מקבל מלגת לימודים או השתתפות בשכ"ל ממקור אחר, גם אם מדובר בסיוע חלקי. הסוהר ידווח על היעדר מימון ממקור אחר בבקשתו. אי דיווח יחשב כעבירת משמעת.

11.9. הגשת הבקשות לוועדת ההשתלמויות הארצית להשתתפות בשנה עוקבת ללימודים, תיעשה אך ורק בצירוף גיליון הציונים המסכם של השנה שעברה ובאחריות ק. המש"א לוודא כי הסוהר אכן הצליח בבחינות הגמר.

12. התחייבות הלומד

סוהר שקיבל סיוע בהתאם לנוהל זה יתחייב להמשך שירות כמפורט להלן.

12.1. הגדרות

12.1.1. "תקופת שירות" – פרק זמן של שירות בשב"ס שהתחייב הסוהר לשרת בשב"ס בשל השתתפות שב"ס בהכשרתו כמפורט בנוהל זה.

12.1.2. "הכשרה" – מסגרות הלימוד המפורטות בסעיף 3 לעיל.

12.1.3. "תקופת ההכשרה" – פרק הזמן שאושר לסוהר להיעדר משעות העבודה השגרתיות עקב ההכשרה.

פרק משנה:	לימודים והכשרות יסוד	נוהל מס':	04-2002
הנוהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך:	01.03.2000
		ת' עדכון אחרון:	13.11.2025
		עמוד מס'	22
		מתוך	29
		עמודים	

12.1.4. "עלות ההכשרה" - הסכום הכספי ששולם כהשתתפות שב"ס בעלות ההכשרה.

12.2. תקופת השירות הנוספת אותה יחויב הסוהר לשרת בשב"ס בגין יציאה להכשרה תחושב על בסיס תקופת ההכשרה. תקופות הכשרה שונות מצטברות זו לזו.

12.3. התחייבות לתקופות שירות - סוהר יתחייב לתקופת שירות מתום הלימודים כמפורט בסעיף 12.4 להלן. במידה ואושרו ללומד הן שעות והן החזר הוצאות לימוד, ההתחייבות תהיה לתקופה הארוכה יותר, ולא במצטבר.

בהתייחס למסלול האקדמיזציה המתחיל טרם יציאה לקורס הקצינים, תקופת השירות המתחייבת תהיה לאחר סיום קורס הקצינים בהצלחה.

12.4. משך ההתחייבות לתקופת השירות בגין לימודים יהיה כדלקמן:

סוג ההטבה	פירוט ההטבה	התחייבות (בחודשים) בעבור כל שנה שבה ניתנת הטבה
שעות היעדרות	היעדרות מהעבודה של עד 11 ימים בשנה	12
	היעדרות מהעבודה של מעל 11 ימים בשנה	18
השתתפות בשכר לימוד	השתתפות שב"ס בעלות השלמת השכלה (בגרות או מכינה)	12
	השתתפות שב"ס בעלות שכר לימוד לתואר ראשון/שני; הנדסאי/טכנאי	12 (במקרה של ריכוז הלימודים לשלושה סמסטרים בשנ"ל, תחושב ההתחייבות בהתאם, קרי 18 חודשי התחייבות בגין כל שנה שבה ניתן סיוע)
	השתתפות שב"ס בעלות לימודי תעודה להכשרה מקצועית החיונית לתפקיד או למקצוע נדרש בשב"ס	36
	השתתפות שב"ס בעלות הכשרה מקצועית/לימודים בזיקה לתפקיד ולארגון	12
	השתתפות שב"ס בעלות שכר הלימוד ללימודי העשרה ופיתוח אישי	8

* במקרה של ניצול חלקי של ימי ההיעדרות/מימון חלקי, תידרש התחייבות בהתאם

פרק משנה: לימודים והכשרות יסוד		נוהל מס': 04-2002	
הנהל: השכלה והכשרה לסוהרים		בתוקף מתאריך: 01.03.2000	
		ת' עדכון אחרון: 13.11.2025	
עמוד מס'	23	מתוך	29 עמודים

לחלק היחסי.

12.5. חתימה על כתב התחייבות (נספח ד') – ק. מש"א יחידה יחתים את הסוהר, טרם יציאתו לקורס/השתלמות, על התחייבות לשירות נוסף בגין הכשרה ולימודים, ועל התחייבות להחזרת כספים במקרה של פרישה מוקדמת משב"ס, התפטרות או הפסקת לימודים מהסיבות שצוינו לעיל במסגרות הלימוד השונות. את כתב ההתחייבות יש לשמור בתיקו האישי של הסוהר ולנהל מעקב אחר העמידה בהתחייבות. חתימה על כתב ההתחייבות היא תנאי למימוש הזכויות שהתקבלו.

12.6. סוהר אשר סיים שירותו בין אם הפסקת השירות נעשתה ביוזמתו או ביוזמת הארגון, לפני שחלפה תקופת השירות הנוספת אותה התחייב לשרת מתום הלימודים כמפורט בנוהל זה יחזיר את הכספים/השעות אשר קיבל, באופן יחסי לתקופת שירותו בתום ההכשרה. החזרת סכומי ההתחייבות צמודה למדד יוקר המחיה, לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לדוגמה: סוהר התחייב לשמונה חודשי שירות ועזב לאחר 4 חודשים – יחויב בהחזר של חצי משכר הלימוד שקיבל וחצי מהשעות אותן קיבל. שעות העבודה מהן נעדר לצורך הלימודים יופחתו מיתרת ימי חופשתו. במקרים בהן לא יהיו לסוהר יתרה מספקת ימי חופשה להחזיר השעות, יחויב בעלות ימי העבודה לפי 500 ₪ ליום. על קצין המש"א ביחידה לבדוק האם לסוהר כאמור יש חובות עקב מימון לימודיו. בדיקה זו תהיה חלק מתהליך סיום השירות וממצאיה יועברו לידיעת ענף פרישה טרם שחרור המשכורת האחרונה.

13. הליך הגשת הבקשות לסיוע בלימודים

סוהר העומד בקריטריונים לזכאות המפורטות בכל אחד ממסלולי הלימוד, יוכל להגיש בקשה לסיוע בשכר לימוד ו/או בשעות היעדרות, כמפורט להלן (מתואר בתרשים זרימה בנספח ג').

13.1. סוהר המבקש לצאת ללימודים ירשם באופן עצמאי ללימודים במוסד הלימודים בו מעוניין ללמוד, בתחומים הרלוונטיים עפ"י הכללים המפורטים בנוהל זה.

13.2. הסוהר יגיש לקצין המש"א היחידתי אסמכתא המעידה על ההרשמה.

13.3. הבקשות לסיוע יוגשו למפקד היחידה על גבי טופס הבקשה שבנספח א'. הבקשות יועברו על ידי היחידות לוועדת השתלמויות מחוזית/אגפית בראשות מ"ז/ראש אגף עד לתאריך 15 באוקטובר בכל שנה. המלצות לסיוע בשעות היעדרות יוגשו על ידי הסוהר לקצין המש"א בצירוף פירוט תכנית הלימודים, כולל מערכת שעות, ימי לימוד ורשימת קורסים המאושרת על ידי המוסד. המלצות לסיוע בשכר לימוד יוגשו בצירוף קבלות מקוריות בגובה של ₪2000 לפחות.

13.4. בחינת זכאות ללימודים להעשרה ופיתוח אישי, יכול שתיעשה ללא הוכחת תשלום וזו תתבצע רק לאחר קביעת הזכאות העקרונית עבור הסוהר או הקצין.

13.5. הבקשות יידונו בוועדת השתלמויות מחוזית / אגפית, שתתקיים עד לתאריך 10 בנובמבר מדי שנה

פרק משנה:	לימודים והכשרות יסוד	נוהל מס':	04-2002
הנוהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך:	01.03.2000
		ת' עדכון אחרון:	13.11.2025
		עמוד מס'	24
		מתוך	29
		עמודים	

ותקבל החלטה על פי מדרג סמכות ההחלטה כמצוין בנוהל זה.

13.6. הועדה המחוזית/אגפית תרכז את ההמלצות לגבי סוהרים וקצינים, ואלו תועברנה למחלקת פיתוח סגל, על ידי ק. מש"א מחוז/יחידה מיוחדת עד לתאריך 20 בנובמבר.

13.7. רת"ח השכלה ירכז את ועדת השתלמויות המוסמכת לקבל או לדחות בקשה לסיוע כספי.

13.7.1. חברי הועדה: רמ"ח תכנון ופיתוח סגל – יו"ר.

ק. פיתוח כוח אדם – חבר.

חשב או נציגו - חבר.

13.7.2. בקשות לסיוע של סוהרים אשר נרשמו לסמסטר ב' – יוגשו כמפורט בסעיף 13.1 עד

לתאריך 15 באפריל. הבקשות יידונו בוועדת השתלמויות מחוזית / אגפית שתתקיים עד

לתאריך 10 במאי. ריכוז החלטות וועדת השתלמויות מחוזית / אגפית יועבר לק. פיתוח עד

לתאריך 20 במאי מדי שנה.

13.8. מיסוי – ראה פירוט בסעיף 16 להלן.

13.9. החתמה על טופס התחייבות (נספח ד') – ראה סעיף 12.6 לעיל.

13.10. השגה על החלטת הוועדה תוגש לראש הוועדה בצירוף המלצת מפקד הביס"ר/רח"ט והמפקד הממונה.

13.11. מקרים ייחודיים שעניינם סיוע בדיעבד ייבחנו במעמד הוועדה. ככלל, לא יינתן סיוע בדיעבד בשעות היעדרות.

14. אחריות קצין משאבי האנוש היחידתי

14.1. קצין המש"א היחידתי הוא האחראי על יישום נוהל זה ביחידה, מנהל את תהליך פרסום תוכן נוהל זה ביחידה על עדכוניו והבאתו לידיעת הסגל.

14.2. באחריות קצין המש"א לבדוק כי אכן המועמד עומד בכללי הזכאות המפורטים למסלול בו מעוניין ללמוד.

14.3. ק. המש"א ייבחן, כי מוסד הלימודים והקורסים המבוקשים מוכרים ומאושרים על ידי משרד החינוך/המועצה להשכלה גבוהה/מוכרים להסמכה.

14.4. ק. המש"א יבדוק את הרלוונטיות של הלימודים ללומד, ככל שיש צורך בכך כמפורט בנוהל. יש לדרוש המלצת גורם מקצועי במקרים הרלוונטיים.

14.5. ק. המש"א יחתים את המועמד על הנדרש: זקיפת הטבה, כתב התחייבות להמשך שירות (נספח ד').

14.6. ללומדים במסלול שאינו נכלל באקדמיזציה: ק. המש"א יעביר דרישה לוועדה המחוזית/אגפית. לאחר קבלת התשובה, יעדכן את הסוהר.

14.7. ללומדים במסגרת אקדמיזציה: ק. המש"א יעביר דרישה להחזר שכר לימוד לתקציבן אמ"ש

פרק משנה:	לימודים והכשרות יסוד	נוהל מס':	04-2002
הנוהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך:	01.03.2000
		ת' עדכון אחרון:	13.11.2025
		עמוד מס'	25
		מתוך	29
		עמודים	

(בכפוף להצגת מערכת שעות סמסטריאלית). יש להעביר הקבלות באופן מרוכז בצירוף המסמכים הרלוונטיים בתחילת כל רבעון.

14.8. במסלול העשרה ופיתוח אישי – באחריות קצין המש"א היחידתי להמשיך טיפול בבקשה שבגינה לא הוגשו קבלות מלאות במעמד הוועדה הנציבותית, למול גורמי החשבות לאישור הקבלות ובכפוף לקורס שאושר לאיש הסגל במעמד הוועדה.

14.9. במסלול מצוינות ללימודי תואר ראשון עבור נגדים מהמגזר המנהלי – יגבש רשימה של מועמדים העומדים בקריטריונים ויגישה לבחינת ר' האגף/ממ"ז.

14.10. אישור ימי ההיעדרות על חשבון הארגון והפחתת ימי חופשה על כל חריגה מהאישור.

14.11. לספק מידע כולל ושלם על הלומד כולל מסלול שירות וזכויות אפשריות וכן סייגים לאישור הבקשה באם קיימים. לתעד את הלימודים במערכות שב"ס.

15. לימודים ללא סיוע בשכר לימוד או שעות היעדרות

סוהרים המעוניינים לצאת ללימודים ללא סיוע בשכר הלימוד או בשעות היעדרות מהעבודה או שאינם זכאים לכך, ואשר בגין הלימודים אמורה להתקבל תוספת שכרית כלשהי, ידווחו לק. המש"א היחידתי, עם העתק לק. מש"א מחוזי (ראה טופס בנספח ד'), על מסגרת הלימודים אליה נרשמו, עד 30 יום לפני תחילת הלימודים: תחום הלימודים, מוסד הלימוד, צפי של תאריכי תחילה וסיום.

16. מיסוי והעברת מידע לחשבות

16.1. השתתפות שב"ס בשכ"ל כמפורט בנוהל זה תיחשב כהכנסה החייבת במס בהתאם למתחייב מחוקי המס התקפים באותה עת ותחויב בזקיפת הטבה. החזר הוצאות שכר הלימוד ייכלל כחלק משכרו של הסוהר והוא ישלם עליו מס הכנסה שיקוזז לאורך כל שנות הלימוד.

16.2. האחריות להעברת פרטי הסוהרים הלומדים, מסגרות הלימוד והיקף השתתפות שב"ס בשכ"ל לחשבות, חלה על ועדת השתלמויות במחלקת פיתוח סגל.

16.3. במסלול האקדמיזציה, יעביר קצין המש"א היחידתי את פרטי הסוהרים הלומדים, והמסמכים הנדרשים להגשה, לתקציבן אמ"ש ובאמצעותו לחשבות לטובת המשך טיפול בהשתתפות שב"ס בשכ"ל.

16.4. הכשרות מקצועיות החיוניות לתפקיד ולימודים להשלמת השכלה עד 12 שנות לימוד, לרבות תעודת בגרות או מכינה קדם אקדמאית, לא יחויבו בזקיפת הטבה, אם הם עומדים בקריטריונים של חוקי המס התקפים באותה עת. הטיפול בהסדרת הפטור מחיוב זה יהיה באחריות החשבות.

17. אכיפה, הפסקת לימודים וביטול זכאות לסיוע

פרק משנה:	לימודים והכשרות יסוד	נוהל מס':	04-2002
הנוהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך:	01.03.2000
		ת' עדכון אחרון:	13.11.2025
		עמוד מס'	26
		מתוך	29
		עמודים	

17.1. סוהר שהפסיק לימודיו ביוזמתו או שנכשל בלימודיו, חייב לדווח על כך למפקדו ולרמ"ח תכנון ופיתוח. אי דיווח יהווה הפרת משמעת.

17.2. עם הפסקת לימודיו לא יוכל הסוהר להמשיך ולנצל את ההיעדרות שאושרה לו לתקופת הלימודים הנותרת.

17.3. סוהר שהפסיק את לימודיו מיוזמתו, במהלך שנת הלימודים / תקופת ההכשרה, ולאחר שב"ס מימן את שכר הלימוד שלו, יחויב בהחזר מלוא הסכום ששילם שב"ס. זאת, אלא אם כן הופסקו לימודיו על ידי שב"ס, בשל סיבות מבצעיות או שקיבל אישור להפסקת לימודיו מר' אמ"ש.

17.4. סוהר במסלול אקדמיזציה אשר לא סיים את קורס הקצינים בין אם ביוזמתו או ביוזמת הארגון – יחזיר את הסיוע שקיבל במסגרת מסלול אקדמיזציה. יובהר, כי תישמר לסוהר האפשרות להגשת בקשה לסיוע בציר ועדת השתלמויות.

17.5. במקרים בהם הוחלט על הפסקת זכאותו של הסוהר לסיוע או כאשר הסוהר הפסיק לימודיו ולא דיווח על כך, רשאי ר' אמ"ש לקבוע שעל הסוהר להחזיר לשב"ס את מלוא דמי ההשתתפות הכספית אשר קיבל משב"ס עבור שכר הלימוד בעבור שנת הלימודים הנדונה וכן את מכסת שעות ההיעדרות אשר נעדר לצורך הלימודים.

17.6. בסמכות ר' אמ"ש להפסיק לימודים או את הסיוע בלימודים במקרים הבאים:

17.6.1. הסוהר לא מילא חובותיו למוסד להשכלה גבוהה בה הוא לומד.

17.6.2. התנהגות הסוהר במסגרת הלימודים או במסגרת עבודתו הינה בלתי הולמת.

17.6.3. הסוהר חשוד בביצוע עבירה פלילית או משמעתית.

17.6.4. הסוהר הושעה משירות בתי הסוהר, הוצא לחופשה כפויה, הורחק ממתקני שב"ס או נעצר.

17.7. סוהר אשר סיים שירותו, בין אם הפסקת השירות נעשתה ביוזמתו או ביוזמת הארגון, לפני שחלפה תקופת השירות הנוספת אותה התחייב לשרת מתום הלימודים כמפורט בנוהל זה יחזיר את הכספים/השעות אשר קיבל, באופן יחסי לתקופת שירותו בתום ההכשרה. החזרת סכומי ההתחייבות צמודה למדד יוקר המחיה, לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לדוגמה: סוהר התחייב לשמונה חודשי שירות ועזב לאחר 4 חודשים – יחויב בהחזר של חצי משכר הלימוד שקיבל וחצי מהשעות אותן קיבל. שעות העבודה מהן נעדר לצורך הלימודים יופחתו מיתרת ימי חופשתו. במקרים בהן לא יהיו לסוהר יתרה מספקת ימי חופשה להחזיר השעות, יחויב בעלות ימי העבודה לפי 500 ₪ ליום. על קצין המש"א ביחידה לבדוק האם לסוהר כאמור יש חובות עקב מימון לימודיו. בדיקה זו תהיה חלק מתהליך סיום השירות וממצאיה יועברו לידיעת ענף פרישה טרם שחרור המשכורת האחרונה.

18. לימודים לקצינים בכירים תוך פטור מתפקיד

04-2002	נוהל מס':	לימודים והכשרות יסוד	פרק משנה:
01.03.2000	בתוקף מתאריך:	השכלה והכשרה לסוהרים	הנוהל:
13.11.2025	ת' עדכון אחרון:		
עמוד מס' 27	מתוך 29 עמודים		

למען הסר ספק, אישור ללימודים תוך פטור מתפקיד, כמפורט בסעיף זה, יינתן במקרים חריגים

בלבד.

18.1. הגדרות:

18.1.1. "קצין בכיר" – קצין בדרגת תג"ד- גונדר כולל, אשר יציאתו ללימודים תוך פטור מתפקיד תחייב אישור נציב.

18.1.2. "פטור מתפקיד" – קצינים בכירים אשר אושרו על ידי הנציב לצאת ללימודים וימשיכו ליהנות מזכויותיהם הכספיות (למעט צבירת ימי חופשה), לרבות שכרם, באופן מלא גם בתקופת הלימודים.

18.1.3. "לימודים" – לימודי תואר אקדמי או לימודי תעודה או לימודים בקורסים הנלמדים במוסדות המוכרים על ידי המל"ג.

18.1.4. "תקופת לימודים" – התקופה בה ילמד הקצין הבכיר בפטור מתפקיד ובלבד שלא תעלה על שנה אחת ממועד תחילת הלימודים.

18.2. אופו הגשת הבקשה ואישורה:

18.2.1. קצין בכיר המעוניין להגיש מועמדות ללימודים תוך פטור מתפקיד יעביר בקשה מפורטת לראש אמ"ש, אליה יצרף תכנית לימודים וגובה שכר הלימוד, עד חודשיים לפני תחילת הלימודים. הקצין יפרט את מקום הלימודים, מועד תחילתם ומועד סיומם.

18.2.2. ראש אמ"ש יבחן האם מתקיימות נסיבות אישיות מיוחדות וחריגות המצדיקות היענות לבקשה והאם הן עולות בקנה אחד עם קיומו של צורך אירגוני ייחודי באותה העת ויעביר המלצתו לנציב.

18.2.3. המלצת הנציב ללימודים תוך פטור מתפקיד תועבר לאישור השר.

18.2.4. במידה והקצין צפוי לפרוש בתום תקופת הלימודים, יסכם הקצין פרישתו ויחתום על סופיות החלטה ויציאה לחופשת פרישה בתום שנת הלימודים הראשונה.

18.3. היקף הסיוע:

18.3.1. קצין בכיר שאושרה יציאתו ללימודים, זכאי יהיה לקבל שכר מלא לתקופה שלא תעלה על 12 חודשים, קרי תקופת הלימודים.

18.3.2. הקצין יהיה זכאי להחזר השתתפות בשכר הלימוד וזאת עד סכום כפול משכר הלימוד לשנה, על פי התעריפים של המועצה להשכלה גבוהה לכל תקופת הלימודים.

18.3.3. ההחזר הכספי שיינתן יהיה בגין הוצאות שכר לימוד בלבד ולא בגין הוצאות נלוות כגון שמירה, אבטחה, אגודות וכד'.

18.3.4. הקצין ישלם באופן ישיר למוסד הלימודי והסכום אשר אושר לו כסיוע, ישולם לו בכפוף להצגת קבלות, כתשלום ברוטו באמצעות תלוש השכר.

18.3.5. סיוע שב"ס בהוצאות שכר הלימוד מחייבות תשלום מיסים במלוא גובה הסיוע על ידי הקצין באמצעות תלוש השכר.

18.3.6. ככל והקצין יהיה זכאי למלגה, יופחת הסכום מהשתתפות השב"ס בשכר הלימוד.

18.3.7. בשנת הלימודים לא יהא הקצין זכאי לימי חופשה שנתית מעבר לאלו שנצברו לזכותו, ערב יציאתו ללימודים.

04-2002	נוהל מס':	לימודים והכשרות יסוד	פרק משנה:
01.03.2000	בתוקף מתאריך:	השכלה והכשרה לסוהרים	הנוהל:
13.11.2025	ת' עדכון אחרון:		
עמוד מס' 28	מתוך 29 עמודים		

18.4. הפסקת לימודים:

- 18.4.1. על הקצין לעדכן את ראש אמ"ש בהחלטה שלא להתחיל בלימודיו או להפסיקם בשלב כלשהו לאחר שהחלה תקופת הלימודים.
- 18.4.2. ככל והקצין יחליט להפסיק את לימודיו והיה מסוכם לפרישה, יפרוש לגמלאות תוך מיצוי זכויותיו ממועד הפסקת לימודיו ויידרש בהחזר הוצאות הלימוד.
- 18.4.3. ככל והקצין יחליט להפסיק את לימודיו ולא היה מסוכם לפרישה, ייבחן שיבוצו בהתאם לצורכי הארגון ולתקנים הפנויים בארגון באותו המועד ובמקביל יידרש בהחזר הוצאות הלימודים.

19. פיקוח ובקרה

19.1. ק. מש"א יחידתי

- 19.1.1. יבצע בקרה על עמידה בכללים כמפורט בנוהל ובסיום כל שנת לימודים, תוך שימת דגש על קיום התחייבויות הסוהר כמפורט בכתב ההתחייבות ובהתאם להתחייבות הלומד בסעיף 12.

- 19.1.2. ניהול טבלת מעקב מפורטת על כלל הלומדים ביחידה, בחלוקה לפי מסלולי הלימוד השונים.

19.2. ק. מש"א מחוזי

- 19.2.1. באחריות ק. מש"א מחוזי/אגפי/נחשון ביצוע בקרה בשוטף אחרי אישורי הלימודים, בנוגע לסוהרי המחוז/יחידת נחשון/אגף, תוך יידוע הגורמים הרלוונטיים האחראים למסגרות הלימוד במימון/השתתפות הארגון (מח' פיתוח באגף מש"א), לגבי מימוש התחייבויות הלומדים.

- 19.2.2. יש לבצע פיקוח ובקרה אחר דיווח קציני המש"א ביחידות אודות חובות בגין לימודים במסגרת הליכי סיום שירות, כמפורט בסעיף 12.6.

19.3. מחלקת תכנון ופיתוח כוח אדם

- ביצוע בקרות אחת לשנה בהתאם בנושאים אשר ייקבעו על ידי רמ"ח תכנון ופיתוח כוח אדם

20. נספחים

מס"ד	שם הנספח	נספח
1	נספח א' - טופס בקשת סיוע בלימודים	 נספח א' - בקשת סיוע בלימודים.doc
2	נספח ב' - החלטת ועדה	 נספח ב' - החלטת ועדה! דת השתלמויות.doc

פרק משנה:	לימודים והכשרות יסוד	נוהל מס':	04-2002
הנהל:	השכלה והכשרה לסוהרים	בתוקף מתאריך:	01.03.2000
		ת' עדכון אחרון:	13.11.2025
		עמוד מס'	29
		מתוך	29
		עמודים	

3	נספח ג' - תהליך הגשת בקשות לסיוע בלימודים	 נספח ג' - תהליך לסיוע בלימודים.doc
4	נספח ד' - התחייבות הלומד/ת	 נספח ד' - תחייבות הלומד.doc
5	נספח ה' - הודעה על יציאה ללימודים תוך כדי תפקיד ללא סיוע שב"ס	 נספח ה' - הודעה על ללא סיוע שבס.doc

21. עדכונים קודמים

1.4.2001 , 1.10.2002 , 7.9.2004 , 16.1.2006 , 3.9.2007 , 22.3.2009 , 8.8.2010 , 23.10.2011 , 23.07.2023 , 16.07.2024 , 05.10.2025